

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

BMP-0790-5-11/2022/JS

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na wystąpienie Pana Rzecznika¹ dotyczące zmiany rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie umundurowania policjantów² uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Znaki identyfikacyjne policjanta określa § 28 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie umundurowania policjantów³. Są to m.in. znak identyfikacji indywidualnej oraz znak identyfikacji imiennej, które zgodnie z § 28 ust. 4a rozporządzenia, funkcjonariusz nosi na ubiorze służbowym i ćwiczebnym - wyjątkiem jest występowanie w pododdziale zwartym, o czym stanowi § 28 ust. 2 i 3 rozporządzenia.

Należy wskazać, że stosownie do zapisów art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej⁴, pododdziałem zwartym jest zorganizowana, jednolicie dowodzona grupa funkcjonariuszy Policji (...) wykonująca działania prewencyjne w razie zagrożenia lub zakłócenia bezpieczeństwa albo porządku publicznego. Pododdziałem dowodzi dowódca, który odpowiada za jego działania.

Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy, użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty następuje na rozkaz jego dowódcy. Jedynie w przypadku braku możliwości nawiązania kontaktu z dowódcą lub w sytuacji zagrażającej życiu bądź zdrowiu osób, policjant wchodzący w skład pododdziału zwanego, może użyć środków przymusu bezpośredniego lub wykorzystać te środki na zasadach określonych w art. 43 ust. 3 ustawy. Natomiast zaprzestanie ich użycia następuje na rozkaz dowódcy lub niezwłocznie po osiągnięciu zamierzonego celu (art. 43 ust. 4 ustawy).

Na dowódcy pododdziału zwanego spoczywa także obowiązek dokumentowania użycia i wykorzystania środków przymusu bezpośredniego⁵.

Odstąpienie od konieczności noszenia przez policjantów znaku identyfikacji imiennej lub indywidualnej w powyższych okolicznościach wynika z warunków pełnionej służby.

Rozwiązania dotyczące policjantów wykonujących zadania służbowe w ubiorze cywilnym, gwarantują możliwość bezpiecznego i skutecznego realizowania przez nich powierzonych obowiązków, a jednocześnie zapewniają wiedzę obywatelom co do statusu osoby, która podejmuje wobec nich określone czynności.

¹ pismo z 15 grudnia 2022 r., sygn. KMP.570.12.2020.RK

² przekazane przy piśmie Pana Marka Kuchcińskiego, Ministra-Członka Rady Ministrów Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, sygn. BPRM.5237.6.6.2022

³ Dz. U. Nr 90, poz. 738, z późn. zm., dalej „rozporządzenie”

⁴ Dz. U. z 2022 r., poz. 1416, z późn. zm., dalej „ustawa”

⁵ zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego przez pododdział zwarty jego dowódca dokumentuje niezwłocznie po zakończeniu działań tego pododdziału, w trakcie których nastąpiło to użycie lub wykorzystanie, sporządzając notatkę, którą przekazuje organowi lub osobie, która udzieliła zgody na użycie tych środków

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o *Policji*⁶, funkcjonariusz nieumundurowany, realizując zadania dochodzeniowo-śledcze, a także czynności określone w art. 14 ust. 2 i art. 15 ust. 1 pkt 2-4 ustawy o *Policji*, jest zobowiązany okazać legitymację służbową w taki sposób, aby zainteresowany miał możliwość odczytać i zanotować numer i organ, który wydał legitymację, oraz nazwisko funkcjonariusza.

Przy wykonywaniu innych czynności administracyjno-porządkowych nieumundurowany policjant również jest zobowiązany, na żądanie obywatela, okazać legitymację służbową lub znak identyfikacyjny w sposób określony w art. 61 ust. 2 ustawy o *Policji*.

Sposób postępowania funkcjonariuszy przy wykonywaniu przez nich uprawnień, w tym legitymowania i zatrzymywania osób, określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lutego 2020 r. w sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów⁷.

Na podstawie § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów funkcjonariusz, który przystępuje do realizacji obowiązków służbowych związanych z wykonywaniem uprawnień wskazanych w § 1 pkt 1, 3, 6 i 7 przedmiotowego rozporządzenia, a zatem m.in. legitymowania osób, podaje swój stopień oraz imię i nazwisko w sposób umożliwiający odnotowanie tych danych, przyczynę podjęcia czynności służbowych, a na żądanie osoby, wobec której są one prowadzone, podstawę prawną.

Funkcjonariusz nieumundurowany przy wykonywaniu uprawnień, o których mowa powyżej, innych niż określone w art. 61 ustawy o *Policji*, okazuje legitymację służbową, a na żądanie osoby, wobec której podjęto działania, okazuje ją w sposób umożliwiający odnotowanie danych w niej zawartych (§ 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów).

Podkreślenia ponadto wymaga, że zgodnie z art. 20a ust. 1 ustawy o *Policji*, w związku z wykonywaniem czynności wymienionych w art. 1 ust. 2 przywołanej ustawy, Policja zapewnia ochronę form i metod realizacji zadań, informacji oraz własnych obiektów i danych identyfikujących policjantów.

Reasumując powyższe należy uznać, że obowiązujące w omawianym zakresie uregulowania prawne są wystarczające.

Z poważaniem

z up. Maciej Wąsik
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Otrzymuje:
Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 1882, z późn. zm.

⁷ Dz. U. poz. 192, z późn. zm., dalej „rozporządzenie Rady Ministrów”